

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

27. august 2013 • J.nr.: NMK-132-00612 (tidl. NMK-130-00309) • Ref.: Lejni/Caora

AFGØRELSE

i sag om godkendelse til udvidelse af svineproduktionen på en ejendom i Assens Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 12 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Assens Kommunes afgørelse af 2. juli 2012 om udvidelse af svineproduktionen på Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter nævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens § 33, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder fra datoen for nævnets afgørelse, jf. 90 i husdyrbrugloven.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 af lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Assens Kommunes afgørelse af 2. juli 2012 er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af omboende.

De omboende har navnlig anført,

- at det er uklart, om byggeriet er i overensstemmelse med planloven.
- bekymring for, om kommunens beregning af dyreenheder er korrekt.
- at bilag IV-arterne løvfrø og bjergsalamander kan være i området.
- at de oplever gener fra støj og lugt, herunder stilles der spørgsmålstejn ved om opmålingen af afstanden til nærmeste nabo og beregningen efter OML-modellen er korrekt.
- at de oplever gener fra øget trafik, herunder problemer med trafiksikkerhed og belastning af veje.
- bekymring for, om afstandskrav til private beboelser, vandløb og skovbryn er overholdt.
- bekymring for, om partikelforurening kan udgøre en sundhedsrisiko.
- bekymring for, om deres ejendomme er faldet i værdi.
- at de er utilfredse med kommunens håndtering af sagen, herunder håndteringen af aktindsigt, samt kommunens tilsyn med Karlemosevej 22.

Sagens oplysninger

Der er i april 2008 søgt om godkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen fra 4000 slagtesvin (30-102 kg), svarende til 102 dyreenheder (DE) til 12.760 slagtesvin (30-105 kg), svarende til 347 DE.

Assens Kommune meddelte den 20. november 2008 godkendelse til det ansøgte. Godkendelsen blev påklaget til Miljøklagenævnet og blev med afgørelse af 27. august 2010 hjemvist til fornyet behandling i kommunen på grund af utilstrækkelige lugtberegninger. Kommunens afgørelse af 2. juli 2012 er således resultatet af den fornyede behandling.

Ved dyreenhedsberegningen er anvendt de omregningsfaktorer, der var gældende på godkendelsestidspunktet. Ved anvendelse af de omregningsfaktorer, der var gældende i 2008, svarer det ansøgte til en udvidelse fra 114,3 DE til 384 DE.

I forbindelse med den ansøgte udvidelse opføres et nyt staldanlæg på ca. 3.200 m² med tilhørende fodersiloer og en gyllebeholder med fast overdækning på 6.000 m³.

Anlægget opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger på Karlemosevej 22. Samtidig nedlægges produktionen i staldanlægget Fladmosevej 12, så hele produktionen foregår i det nye anlæg. Karlemosevej 22 og Fladmosevej er sammatrikuleret.

Al husdyrgødning afsættes til Driftsfællesskabet Stougaard I/S, hvor markbruget er godkendt efter reglerne i husdyrbruglovens § 16.

Afstandskrav

Det fremgår af godkendelsen at samtlige afstandskrav kan overholdes med den ansøgte placering.

Det fremgår endvidere af godkendelsen, at det nye staldanlæg opføres inden for skovbyggelinje.

Bilag IV-arter

Af godkendelsen fremgår følgende om påvirkningen af bilag IV-arter:

”Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af bilag IV-arters yngle eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan i øvrigt også vandre ind og ud af lokale områder.

I klageskrivelsen fra naboer til den første godkendelse blev der gjort opmærksom på, at i områdets vandhuller, krat og skovbryn lever et stort antal padder, f. eks. Løvfør og salamander.

For begge gælder, at de yngler i lysåbne vegetationsrige vandhuller, som oftest også er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. I forbindelse med denne sag sker der ikke fysisk påvirkning af disse naturområder. Den mindre ekstra tilførsel af luftbåren ammoniakkvælstof fra staldanlægget vurderes ikke at medføre forringelse af de nærtliggende § 3 naturområder.

På baggrund af de afgivne oplysninger i ansøgningen, er det Assens Kommunes helt klare vurdering, at en gennemførelse heraf ikke vil medføre ødelæggelse eller beskadigelse af eventuelle yngle- og rasteområder. Det vurderes derfor ikke at være behov for meddelelse af særlige vilkår i denne forbindelse.”

Lugt

Det fremgår af det elektroniske ansøgningsskema, at de korrigerede geneafstande for anlægget er beregnet som følger:

Kategori	Afstand
I. Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	750 m
II. Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	1.200 m
III. Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger	137 m

Genekriteriet i forhold til enkeltboliger er ikke overholdt, da afstanden til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt, Karlemosevej 23, er 210 m.

Ansøger har derfor udarbejdet en konkret OML-beregning. OML-beregningen viser, at genekriteriet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til enkeltboliger ved en ”konservativ tolkning”.

Af godkendelsen fremgår følgende om OML-beregningen:

”Fra bekendtgørelsens bilag 3 under punkt B – Beskyttelsesniveau for lugt – er det oplyst, at den nye lugtvejledning kan ændres på baggrund af ny viden, og spredningsmodellen kan efter ansøgers ønske helt generelt erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen.

Det har ansøger valgt at benytte sig af. Forud er der foretaget en konkret opmåling af staldens højde og afkasthøjder. Der er lavet to OML-beregninger med forskellige diametre på afkastene grundet det forhold, at afkastene er koniske. Afkastene har én diameter (80 cm) for den del, der er "nede" i stalden og en anden og større diameter (100 cm) for den del, der er over tagfladen. I begge beregninger giver resultatet en mindre lugtafgivelse (10-11 OU_E/m^3) i en afstand af 210 meter fra det geometriske staldcentrum, end det fastlagte beskyttelsesniveau (15 OU_E/m^3) giver mulighed for.

Administrationen kan understøtte brugen af OML-modellen, da der er tale om en stald, der adskiller sig væsentligt fra den standardstald, der er knyttet til det elektroniske ansøgningssystem "husdyrgodkendelse.dk". Der er tale om en stald, hvor afgang afkastene er ca. 3 meter højere, afkast med en betydelig højere ydelse, og dermed en betydelig højere lufthastighed i afkastene. Staldene er ikke monteret med luftrenser ud over den ikke så målbare effekt, der opnås ved forsurening og effekten af overbrusningsanlægget. Effekten til reduktion af lugtpåvirkningerne hos omboende skal ud over afstanden til disse alene opnås ved den almindelige fortyndingseffekt, der opnås ved at staldluften kastes så højt op som muligt.

Der skal i godkendelsen til sikring af lugtemissionen stilles krav om en maksimal staldbelægning i kg gris. Kravet beregnes ved at multiplicere antal af stipladser med den gennemsnitlige svinevægt. I ny stald opgives 3.190 stipladser og grisenes gennemsnitsvægt er 67,5 kg. Der skal derfor stilles vilkår om, at staldbelægningen ikke må være større end 216 tons grise i ny stald.

Ventilationsanlægget er monteret, og det er ved tilsyn konstateret også via de tekniske specifikationer, at det er i overensstemmelse med anlægget der ligger til grund for beregningerne."

[...]

"Sammenlagt vurderes det, at det ansøgte kan gennemføres, når der bliver stillet konkrete vilkår til indretning og drift af blandt andet ventilationsanlægget og maksimal staldbelægning angivet i kg gris."

Kommunen har fastsat følgende vilkår i godkendelsen til begrænsning af lugtgener:

"3.5.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal.

3.5.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger. Dette kan for eksempel bestå i en reduktion af antal kg dyr på stald eller forbedret renseteknik.

3.5.3 Ventilation af staldanlæg må kun ske ud gennem de angivne ventilationsafkast.

3.5.4 Ventilationsanlæg skal renholdes og serviceres, så det til stadighed ventilerer optimalt.

3.5.5 Ventilationsanlægget skal være af typen multisteps med 4 afkast i hvert staldafsnit. De to af afkastene skal være frekvensstyrede, de to andre af typen on/off. Dimensionering og ydelse skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse, jf. OML-beregningen.

3.5.6 Porten til slamlager skal være lukket. Undtaget herfor er tidspunktet, når der sker til- og frakørsel af slam og aske."

Transport, støj og støv

Af godkendelsen fremgår følgende:

"4.3.6 Transport

[...]

Antal transporter af grise til og fra staldanlægget vil være et læs ind og to læs ud hver anden uge. Transporterne vil normalt forekomme mellem kl. 6.00 – 17.00 i hverdagene. Antallet af gylletransporter fordeler sig mellem traktor og gyllevogn og lastbil. Der vil være ca. 270 transporter om året – fortrinsvis forår – (kapacitet 20-25 tons/transport). Dertil kommer to transporter om ugen ved levering af foder. Afhentning af døde dyr vil finde sted ca. 1 gang om ugen. Modsat kvægbrug vil der ikke være intern transport af foder mellem oplag og staldanlæg.

Da transport, støj og til dels lugt i forbindelse med håndtering af husdyrgødning i en vis udstrækning hænger sammen, vurderes det, at det kan reguleres med vilkår, som fastholder de afgivne oplysninger om tidspunkter for udførelse af det daglige arbejde sammen med krav om ikke at håndtere husdyrgødning på lørdage, søn- og helligdage.

Opmærksomheden skal henledes på lovkravet om, at transport af gylle på offentlig vej i afstande over 10 km skal foregå i lukket tankvogn med lastbil.

4.3.7 Til- og frakørsel

I ansøgningen er der et ønske om udvidelse af til- og frakørselsarealet ud mod Karlemosevej. Forholdet har været forelagt Vej- og Trafik. Inden udvidelse af tilkørselsarealet igangsættes, bør ansøger kontakte vejafdelingen for nærmere aftaler om befæstelsesgrad under hensyntagen til overkørsel til Karlemosevej.

[...]

Støjkilderne er beskrevet i ansøgningen. Det omhandler støj fra foderanlæg, ventilationsanlæg, gyllepumpe, transportstøj fra traktor og lastbil, samt fra køretøjer under til- og frakørsel fra ejendommen med dyr, foder og husdyrgødning. Det vurderes, at ingen af disse støjkilder vil overskride de vejledende støjgrænser, som fastholdes ved meddelelse i et støjvilkår. Af hensyn til omboende vil trafikken til og fra ejendommen foregå ad Karlemosevej nord om Flemløse. Det er meget begrænset hvad der vil være af trafik mellem Karlemosevej 22 og Fladmosevej 12.

Til- og frakørselsvejen til Karlemosevej 22 fastholdes ved vilkårsformulering herom.

4.3.10 Støv

Som tidligere oplyst, er staldanlægget forsynet med et overbrusningsanlæg. Overbrusningsanlægget vurderes også at have stor betydning for reduktion af udsendelse af støv gennem ventilationsafkastene.

Indkørsel til ejendommen samt det interne arbejdsområde omkring stald- og gødningsanlæg vil være et grusbelagt areal. I perioder med tørvejr vil der kunne forekomme støv fra kørsel på disse arealer. Det er dog vurderingen, at omfanget af støv ikke giver anledning til gener for omboende. Hvis det mod forventning skul-

le blive et problem, kan det afhjælpes ved at vande transportområdet eller anlægge en ny og mindre støvende belægning. ”

Kommunen har fastsat følgende vilkår til begrænsning af transport, støj og støv:

”3.7 Transport

3.7.1 Transport til og fra det nye stald- og gødningsanlæg skal foregå via nærmere angivet tilkørselsareal til Karlemosevej.

3.7.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

3.7.3 Transport af grise, foder m.m. til og fra ejendommen skal følge ansøgte transportvej ad Karlemosevej via Flemløse.

[...]

3.10 Støj

3.10.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i db(A) og målt i et hvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

3.10.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst en gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.”

[...]

3.12 Støv

3.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

3.12.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.”

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 12 og forudsætter en godkendelse af det samlede husdyrbrug inkl. bedriftens arealer, jf. lovens § 12, stk. 2.

Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af bl.a. en ansøgning om godkendelse efter lovens § 12 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og

begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Kommunen skal i en tilladelse eller godkendelse efter husdyrbruglovens § 10, § 11 eller § 12 fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2, jf. § 27.

Afstandskrav

Efter husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 4, er det ikke tilladt at etablere anlæg, samt udvide og ændre eksisterende husdyrbrug for mere end 3 DE, der medfører forøget forurening, i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse. Den nabobeboelse, der efter nævnets opmålinger ligger nærmest det nye staldanlæg, er Karlemosevej 23, som ligger ca. 200 m fra staldanlægget. Afstandskravet i husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 4 er således overholdt.

Efter husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 3, må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 DE ikke etableres inden for 15 m til bl.a. vandløb. Det følger endvidere af bestemmelsens nr. 7, at det samme gælder inden for 30 m til naboskel. Ifølge nævnets opmålinger er der ingen vandløb inden for 15 m fra staldanlægget. Nævnet har målt afstanden til nærmeste naboskel til 34 m. Afstandskravene i husdyrbruglovens § 8, stk. 1 er således overholdt.

I forhold til afstanden til skov følger det af naturbeskyttelseslovens³ § 17, stk. 2, nr. 4, at skovbeskyttelseslinjen, hvorefter der ikke må placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skove, ikke gælder for driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene.

Bilag IV-arter

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, at der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der træffes efter husdyrbruglovens § 10, 11 eller § 12, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 3. En fortegnelse over de i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV fremgår af habitatbekendtgørelsens bilag 11.

Oplysninger om, hvorvidt et område er registreret som yngle- eller rasteområde mv. for sådanne bilag IV-arter kan i vidt omfang findes via internet-siden www.miljoportal.dk, idet oplysningsgrundlaget dog kan suppleres af f.eks. en besigtigelse, når der skønnes at være behov herfor under hensyn til oplysningernes validitet.

Nævnet finder, at en kommune i sin afgørelse om godkendelse af et husdyrbrug skal redegøre for, om der i nærheden af det ansøgte projekt findes yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter eller forefindes plantearter optaget på bilaget. I bekræftende fald må kommunen redegøre for i godken-

³ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse.

delsen, om det ansøgte som følge af øget udledning af ammoniak fra staldanlægget vil føre til beskadigelse eller ødelæggelse af sådanne områder eller arter.

Ifølge godkendelsen er det Assens Kommunes vurdering, at ammoniakemissionen fra det ansøgte ikke vil medføre forringelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter. Kommunen har her ved henvist til, at kommunen ikke har kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter i området, der kan udgøre yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunen har endvidere vurderet, at tilstanden i de § 3-vandhuller, hvor løvfrø og salamander kunne forventes at yngle, ikke vil ændres som følge af den mindre ekstra tilførsel af ammoniak fra det ansøgte.

Ifølge beregninger foretaget af nævnet, vil ammoniakdepositionen til de § 3-naturområder, der ligger nærmest anlægget, ikke overstige 1 kg N/ha/år. Nævnet ligger derfor i lighed med kommunen til grund, at det ansøgte ikke vil føre til tilstandsændringer i de områder, der eventuelt kan være yngle- eller rasteområder for løvfrø og salamander.

Lugt

Der må ikke meddeles godkendelse, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastsat i bilag 3, afsnit B, overskrides. Heraf fremgår, at der skal beregnes en geneafstand ud fra både den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug), og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Hvis FMK-vejledningen giver den længste geneafstand, kan der foretages en justering af lugtemissionen, hvis husdyrbruget anvender miljøteknologi, som har en dokumenteret effekt på lugtemissionen, ligesom den i vejledningen anviste spredningsmodel i særlige tilfælde med meget afvigende ventilationsforhold kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser).

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴, at der ved tolkning af konkrete OML-beregninger som udgangspunkt skal anvendes en "konservativ tolkning", hvilket betyder, at der skal anvendes den højeste lugtkoncentration i en given afstand fra anlægget. Hvis OML-beregningen giver asymmetriske resultater, kan ansøger vælge at foretage en "skarp tolkning", hvor der anvendes lugtkoncentrationen i den specifikke retning. En "skarp tolkning" bør ledsages af en forklaring på årsagerne til, at OML-beregningen har givet asymmetriske resultater.

Ansøger har udarbejdet en konkret OML-beregning for lugtspredningen fra staldanlægget i det ansøgte projekt. OML-beregningen viser, at genekriteriet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til enkeltboliger ved en "konservativ tolkning".

Nævnet finder, at betingelserne for at anvende en OML-beregning er opfyldt. Nævnet har dog foretaget en fornyet OML-beregning.

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Ved en temperatur på 20°C og en indre diameter på 100 cm finder nævnet, at genekriteriet til enkeltboliger er overholdt. I en afstand af 210 m fra det geometriske staldcentrum er beregnet et maksimalt lugtniveau på 12 OU_E/m³.

Idet OML-beregningen viser, at genekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er overholdt i forhold til enkeltboliger, finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at det ansøgte, med de af kommunen fastsatte vilkår, ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

Nævnet bemærker, at der ifølge lugtvejledningen⁵ ved beregningen af geneafstanden tages udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller et område, hvor genekriteriet skal overholdes. Dette kan være problematisk, hvis projektet har flere kilder f.eks. flere stalde med forskellige emissioner. Lugtcentrum skal i så fald ikke beregnes som et fysisk punkt, der kan angives på et kort, men som en vægtet gennemsnitsafstand. Der tages udgangspunkt i staldcentrum og det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener.

Transport, støj og støv

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at kommunen med de i godkendelsen fastsatte vilkår på tilstrækkelig vis har søgt at begrænse generne fra transport og trafik, som der vil være i forbindelse med driften af det ansøgte, herunder også for at begrænse støvgenerne fra de benyttede grusveje.

Nævnet har lagt vægt på, at en godkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra bedriften. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

⁵ Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006.

I relation til støj bemærker nævnet, at Assens Kommune har fastsat vilkår om maksimale støjgrænser samt dokumentation af at grænserne overholdes (vilkår nr. 3.10.1 og 3.10.2) i overensstemmelse med de vejledende grænseværdier for støj, der følger af Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder" (støjvejledningen).

Nævnet finder ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår vedrørende husdyrbrugets støjbelastning af omgivelserne.

Øvrige bemærkninger

Til klagepunktet vedrørende planloven bemærker nævnet, at husdyrbrugloven samtænker den myndighedsbehandling af husdyrbrug, der indtil husdyrbrugloven trådte i kraft, blev varetaget efter miljøbeskyttelsesloven og planloven. Der sker således med husdyrbrugloven én samlet godkendelse af husdyrbruget, hvor også hensynene efter planlovens landzoneregler varetages. Husdyrbruglovens § 22 erstatter således kravet i planlovens § 35, stk. 1, om landzonetilladelse. § 22, stk. 1, skal således sikre, at det i forbindelse med en godkendelse vurderes, om landskabelige hensyn er varetaget i de tilfælde, som tidligere krævede en landzonetilladelse. Det vil sige i de tilfælde, hvor der opføres ny bebyggelse på et husdyrbrug uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer samt opførelse af ny bebyggelse, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Da opførelse af den nye staldbygning efter nævnets opfattelse er et erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri der opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, finder § 22, stk. 1, ikke anvendelse.

For så vidt angår det af klager anførte om, at det ansøgte projekt vil medføre værdiforringelse af naboejendomme til husdyrbruget samt sundhedsfare for omgivelserne, bemærker nævnet, at disse spørgsmål efter nævnets opfattelse ikke indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugloven. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til disse klagepunkter.

I relation til klagepunkterne vedrørende kommunens behandling af sagen i kommunen samt kommunens manglende tilsyn med husdyrbruget, må nævnet henvise klager til at rette henvendelse herom til Statsforvaltningen (www.statsforvaltningen.dk), som er rette klagemyndighed for de pågældende spørgsmål.

Nævnet finder ikke, at der med klagerne i øvrigt er fremkommet forhold, der bør føre til ændringer af kommunens afgørelse.

På denne baggrund stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Assens Kommunes afgørelse af 2. juli 2012 om udvidelse af svineproduktionen på Karlemosevej 22, 5620 Glamsbjerg.

Lene Juul Nielsen
Specialkonsulent

Carina Olander Rasmussen
Cand.scient.

Afgørelsen er sendt til:

- Jørgen Oluf Stougaard, Fladmosevej 12, 5620 Glamsbjerg
- Patriotisk Selskab, patriotisk@patriotisk.dk og shn@patriotisk.dk
- Assens Kommune, Miljø og Natur, sagsnr. 11/10238, assens@assens.dk
- Peter Bak Isaksen, Karlemosevej 23, 5620 Glamsbjerg
- Aase Inge Wollesen, Fladmosevej 38, 5620 Glamsbjerg
- Elke Dagmar Bliese, Fladmosevej 29, 5620 Glamsbjerg